

Praktiska Sverige AB

Rektorn vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Sundsvalls Praktiska Gymnasium
i Sundsvalls kommun

Tillsyn i Sundsvalls Praktiska Gymnasium

Skolinspektionen genomför under 2012 och 2013, tillsyn vid 44 gymnasieskolor som har Praktiska Sverige AB som huvudman. Sundsvalls Praktiska Gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 23 och 24 januari 2013.

Fakta om skolan

Huvudman för Sundsvalls Praktiska Gymnasium är Praktiska Sverige AB med organisationsnummer 556257-5786.

Skolan följer läroplanen för gymnasieskolan, Lgy 11 (årskurs 1 och 2) samt läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94 (årskurs 3).

Sundsvalls Praktiska Gymnasium har vid tiden för tillsynsbesöket 189 elever, varav 17 elever går i gymnasial lärlingsutbildning (åk 2) och 55 elever deltar i försöksverksamheten med lärlingsutbildning (åk 3). I årkurserna 1 och 2 finns 13 elever som går introduktionsprogram. Eleverna kommer från Sundsvalls kommun och närliggande kommuner.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sundsvalls kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Sundsvalls kommun har svarat att rätten till insyn inte har utnyttjats.

Verksamheten vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium startade läsåret 2005/06. Vid skolan bedrivs utbildning inom följande program och inriktningar:

Årskurs 1 och 2

- Det nationella bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna husbyggnad samt måleri.
- Det nationella el- och energiprogrammet med inriktningen elteknik
- Det nationella fordons- och transportprogrammet med inriktningarna karosseri och lackering samt personbil.
- Det nationella naturbruksprogrammet med inriktningen djur.
- Det nationella industritekniska programmet med inriktningen svetsteknik.
- Det nationella restaurang- och livsmedelsprogrammet med inriktningen bageri och konditori.
- Det nationella VVS - och fastighetsprogrammet med inriktningarna fastighet samt VVS.

- Det nationella vård och omsorgsprogrammet.

Årskurs 3

- Specialutformat program närliggande byggprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till byggprogrammet.
- Specialutformat program närliggande elprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till elprogrammet.
- Specialutformat program närliggande energiprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till energiprogrammet.
- Specialutformat program närliggande fordonsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till fordonsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande hantverksprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till hantverksprogrammet.
- Specialutformat program närliggande industriprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till industriprogrammet.
- Specialutformat program närliggande livsmedelsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till livsmedelsprogrammet.
- Specialutformat program närliggande naturbruksprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till naturbruksprogrammet.
- Specialutformat program närliggande omvårdnadsprogrammet. Utbildningen ska i bidragshänseende hänföras till omvårdnadsprogrammet.

Skolan bedriver även utbildning på entreprenad på uppdrag av Sundsvalls kommun. Det gäller 7 elever i årskurs 2 inom hantverksprogrammet, inriktning övriga hantverk (stylist och hudterapeut). Eleverna är inskrivna på en kommunal gymnasieskola men får sin utbildning inom de yrkesinriktade kurserna vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium. (Se vidare Skolinspektionens beslut dnr 42-2012:3036 och 421-2012:3223.) Denna tillsyn avser inte de aktuella elevernas utbildning.

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik för Sundsvalls Praktiska Gymnasium visar att den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet är 11,1 för avgångseleverna år 2012, vilket är lägre än motsvarande värde för alla program i riket (14,0). Resultatet har sjunkit jämfört med föregående läsår då skolan hade ett något högre resultat. Också sett över en femårsperiod har resultaten sjunkit. Av statistiken för läsåret 2011/12 framgår vidare att 53 procent av eleverna når grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Det är skolans

lägsta resultat på fem år. För de elever som fick slutbetyg samma läsår finns nationell statistik avseende andelen elever med lägst godkänt betyg i respektive kärnämneskurs. Av statistiken framgår att det inte finns någon kurs där andelen elever med minst betyget Godkänt (G) är 100 procent. Andelen elever med lägst godkänt betyg varierar mellan 64 och 92 procent i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen. I projektarbetet har 82 procent av eleverna nått minst godkänt betyg.

Det ska noteras att det är få elever som studerar vid flera av programmen. En närmare granskning av betygsresultat per program är inte möjlig eftersom uppgifter som baseras på färre än tio elever inte redovisas i Skolverkets nationella statistik. Skolans egen betygsstatistik visar inte heller betygsresultat per program.

Helhetsbedömning

Alla elever vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium når inte lägst godkänt betyg i samtliga kurser som ingår i utbildningen och den genomsnittliga betygspoängen är lägre än motsvarande värde för riket. Skolans resultat har dessutom försämrats över tid. Skolan ger med andra ord inte alla elever möjligheter att nå målen för utbildningen och utvecklas så långt som möjligt. Måluppfyllelsen är särskilt låg i kärnämnen/gymnasiegemensamma ämnen. Sundsvalls Praktiska Gymnasium behöver vidta åtgärder inom en rad områden som har betydelse för elevernas kunskapsresultat.

Centralt är att rektorn, i sin funktion som pedagogisk ledare, tar ett samlat och tydligt helhetsgrepp över skolans systematiska kvalitetsarbete. I detta arbete är det angeläget att rektorn i högre utsträckning involverar all personal för att åstadkomma en samsyn kring skolans hela uppdrag. Kvalitetsarbetet behöver ta sin utgångspunkt i sambandet mellan skolans resultat och kvaliteten i undervisningen. Rektorn behöver se till att lärarna ges möjlighet att kritiskt reflektera över innehåll och arbetsätt i undervisningen kopplat till resultaten, för att därigenom utveckla, pröva och utvärdera olika undervisningsmetoder. Detta är angeläget, inte minst för att åstadkomma en undervisning där elever som har lätt att nå kunskapskraven stimuleras att nå längre i sin utveckling.

Mot bakgrund av skolans förhållandevis låga resultat är det även angeläget att skolans arbete med särskilt stöd förbättras. Arbetet med åtgärdsprogram behöver vidareutvecklas så att det blir ett reellt redskap för planering, genomförande, uppföljning och utveckling av den pedagogiska verksamheten runt elever i behov av särskilt stöd. Här kan lärares uttalade behov av att närmare granska själva stödinsatserna vara en viktig del i utvecklingsarbetet. Rektorn måste dessutom säkerställa att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna har rätt till. Det är inte acceptabelt att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd när det finns elever som inte når lägst godkänt betyg i alla kurser.

Många av de elever som Skolinspektionen mött saknar kunskap om de examensmål/programmål som finns för de program som de går. Tillsynen visar också att dessa mål inte heller är en självklar utgångspunkt vid lärarnas planering och genomförande av undervisningen. Rektorn måste därför se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning som bidrar till att lärarna samverkar för att utbildningens olika delar ska hänga samman och bilda en helhet. Vidare måste rektorn se till att elevernas inflytande anges i planeringen av verksamheten samt att eleverna har inflytande över utbildningens utformning oberoende av program, lärare och ämne.

Mot bakgrund av att Sundsvalls Praktiska Gymnasium enbart erbjuder yrkes- och yrkesförberedande program konstaterar Skolinspektionen att det är anmärkningsvärt att skolan inte kan erbjuda alla elever arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning de har rätt till.

Avslutningsvis konstaterar Skolinspektionen att de vidtagna åtgärder som huvudmannen redovisat med anledning av de påtalade bristerna vid föregående tillsyn inte har varit tillräckliga, eftersom flera brister delvis kvarstår. Det gäller exempelvis det pedagogiska ledarskapet och skolans systematiska kvalitetsarbete.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 16 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har.
- Se till att undervisningen utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program (åk 1-2) samt utgår från och omfattar programmålen för respektive program (åk 3).
- Se till att lärarna samverkar med varandra för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen.
- Ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Utbildningens mål samt lärares samverkan för att nå utbildningens mål

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för eleverna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har. Att eleverna ska få sådan information är en förutsättning för att de ska kunna ta ansvar för sina studieresultat och utöva inflytande över utbildningen. I skollagen anges att undervisningen ska utgå från ämnesplanerna. De anger målen och det centrala innehållet för undervisningen i varje enskilt ämne och kurs. För elever som påbörjat sin utbildning i gymnasieskolan före 1 juli 2011 ska undervisningen istället utgå från kursplanerna. De anger kursens mål och den kunskapsnivå som alla elever minst ska ha uppnått vid kursen slut.

Rektorn beskriver i den verksamhetsredogörelse som gjorts i samband med tillsynen, att eleverna vid skolstart får information om ämnenas mål samt att de vid utvecklingssamtalen får en övergripande bild av vilka kurser de ska läsa. Av intervjuer och samtal med lärare och elever framgår dock att det finns en skillnad mellan olika lärare och olika ämnen i hur lärarna ser till att eleverna får kunskaper om ämnesplanernas/kursplanernas mål och kunskapskrav/betygskriterier. Elever beskriver att många lärare informerar om detta främst i början av en kurs men att det inte är så vanligt att lärare anknyter till

målen under kursernas gång, även om det förekommer. Vidare uppger flera elever att det är oklart för dem vilka kursmål som egentligen är knutna till de arbetsplatsförlagda delarna av utbildningen. Lärare bekräftar att de vid kursstarten går igenom ämnesmålen/kursmålen och att de i varierande utsträckning återkommer till dessa under pågående kurser.

Enligt skollagen ska undervisningen för elever i gymnasieskolan ske mot de examensmål som finns för varje nationellt program. För elever som påbörjat sin utbildning i gymnasieskolan före 1 juli 2011 ska undervisningen istället ske mot de programmål som gällde tidigare. Vidare framgår av läroplanen att lärarna ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen/programmålen.

Intervjuer med elever visar att de har en oklar bild av examensmålen/programmålen. De kan inte erinra sig att lärare tydliggör dessa mål eller att undervisningen i alla ämnen präglas av det program de går. Eleverna kan dock ge enstaka exempel på att arbetsuppgifter i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen ibland kan vara "infärgade" mot programmet – som att få läsa om motorbranschens historia i ämnet historia. De intervjuade lärarna ger sinsemellan en splittrad bild av vilken betydelse examensmålen/programmålen har för planering och genomförande av undervisningen. Några lärare beskriver att dessa mål är en självklar utgångspunkt för planeringen av undervisningen, medan andra lärare uppger att målen inte får något större genomslag i undervisningen. Rektorn uppger att examensmålen/programmålen ska vara en utgångspunkt för lärarnas planering av undervisningen samtidigt som det är oklart för rektorn om det är så i praktiken. Skolans påbörjade utvecklingsarbete när det gäller lärares samverkan kring "infärgning/integrering" har enligt rektorn planerat ut. Flera lärare bekräftar bilden av att samverkan mellan lärare i yrkesämnen och i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen inte sker systematiskt och i stort sett har avstannat medan andra lärare menar att det finns en god samverkan mellan lärare för att nå utbildningens mål. Den samverkan som sker mellan lärare är således sporadisk och beroende av enskilda lärares initiativ och kontakter. Detta visar, enligt Skolinspektionen, på behovet av en ökad samsyn mellan lärare för att åstadkomma en väl fungerande samverkan som ger eleverna möjlighet att nå målen för utbildningen.

Anpassning av undervisningen

Skollagen betonar att hänsyn ska tas till elevernas olika behov och att en strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Lärare och elever ger i intervjuer exempel på anpassningar i undervisningen utifrån elevers behov och förutsättningar, vilket även Skolinspektionen noterar

vid iakttagelser i undervisningen. Trots detta är det sammanfattande intrycket att undervisningen inte alltid är så stimulerande. Elever uppger att det ibland kan vara "slappt" och att det finns lärare i karaktärsämnen som inte "driver på" och ställer krav – "det räcker med att vara närvarande och jobba lite". Elever ger även exempel på att det ibland kan saknas meningsfulla uppgifter i skolans verkstad för alla elever inom byggprogrammet, särskilt under perioder när det är svårt att få APU/APL-platser. Vid Skolinspektionens besök i undervisningen bekräftas att det finns elever som inte alltid har tydliga arbetsuppgifter att genomföra. Även i intervju med lärare uttrycks att elever kan klaga på "dötid och brist på struktur". Elever uttrycker vidare att de kan få avsluta lektioner tidigare när de är färdiga med en arbetsuppgift istället för att få nya och mer utmanande uppgifter. Enstaka elever beskriver också att de ibland kan få alldeles för lätta arbetsuppgifter.

Sammanfattningsvis visar utredningen att rektorn och lärarna inte klargör för eleverna vilka mål utbildningen har och att undervisningen inte utgår från och omfattar examensmålen/programmålen. Dessutom samverkar inte lärare för att ge eleverna möjlighet att nå utbildningens mål. Vidare är undervisningen inte alltid anpassad till elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås så att de ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 4 och 11 §§, 3 kap. 3 §, 16 kap. 6 och 21 §§ skollagen, Lgy 11 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 1 kap. 4 § gymnasieförordningen/9kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper samt 1 kap. 4 och 6 §§ 1992 års gymnasieförordning

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Ange utformningen av elevernas inflytande i planeringen av verksamheten.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att alla elever ska få ett reellt inflytande över arbetsätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Den närmare utformningen av inflytandet ska, enligt skollagen, anges i samband med planeringen av verksamheten.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen, utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Elever uppger i intervjuer att deras inflytande över det egna lärandet varierar mellan lärare och ämnen samt att undervisningen ofta planeras och styrs av lärarna. De exempel på inflytande som elever nämner handlar om att de kan välja mellan förutbestämda arbetsuppgifter, vilken form av prov de vill ha och hur de vill redovisa uppgifter. Lärare beskriver att de ibland anpassar arbetsättet utifrån elevers förslag. De kan även ge förslag på olika arbetsuppgifter som elever får välja mellan. Lärare menar vidare att de kursutvärderingar som elever gör också kan ha betydelse för hur undervisningen läggs upp. Skolinspektionen får vid besök i undervisningen exempel på att elevers inflytande över det egna lärandet varierar, alltifrån undervisning som är ett tydligt resultat av att elever har varit involverade i planeringen av undervisningens innehåll och genomförande till att allt är styrt av läraren. Att skolan behöver förbättra arbetet med elevernas inflytande över det egna lärandet bekräftas även av skolans kvalitetsrapport för läsåret 2011/12. Där redovisas statistik från huvudmannens "Skolbarometer" och enligt denna anser endast 25 procent av de elever som deltagit i undersökningen att de "kan vara med och påverka hur kurser och lektioner läggs upp".

Av intervjuer med elever och lärare framgår att skolan inte har någon uttalad gemensam strategi för hur eleverna ska få ett reellt inflytande över arbetsätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vidare framgår av samtal med rektorn att elevernas inflytande inte anges i planeringen av verksamheten.

Sammanfattningsvis visar utredningen att eleverna inte ges ett reellt inflytande över arbetsätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Dessutom anges inte den närmare utformningen av inflytandet i planeringen av verksamheten. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 10 §, 4 kap. 9 och 14 §§ skollagen, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/9kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

- Se till att skolans plan mot kränkande behandling anger vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse av hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Sundsvalls Praktiska Gymnasium har en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den uppfyller dock inte de krav som ställs på en plan mot kränkande behandling. Planen saknar en redovisning av vilka konkreta insatser som skolan, utifrån en aktuell kartläggning, planerar att vidta under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Det som i planen nämns under rubriken "Identifierade risker" består endast av en uppräkningslista av diskrimineringsgrunderna. Planen saknar även en redovisning av hur de under föregående år planerade åtgärderna har genomförts.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans plan mot kränkande behandling inte motsvarar de krav som ställs i skollagen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

- Se till att samråd med elevhälsan sker vid utredning av elevernas stödbehov.

- Rektorn måste se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Följa upp åtgärdsprogrammen och utvärdera insatta åtgärder löpande.
- Ge eleverna det särskilda stöd som de behöver.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, så ska detta anmälas till rektorn.

Rektorn ska, enligt skollagen, se till att elevens behov skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare ska enligt skollagen ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsoteamet framgår att skolans rutin "Arbetsgång i elevärenden" inte är fullt ut förankrad i verksamheten. Enligt arbetsgången har lärare i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen ansvar för att utredning av elevens behov görs. I intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framkommer dock att det inte är självklart att samråd med elevhälsan sker vid utredningen, även om specialpedagogen vanligen är med i arbetet. Enstaka lärare vet inte riktigt när de ska vända sig till övriga kompetenser i elevhälsan för samråd. Representanter för elevhälsan uttrycker att det inte är uttalat att de ska involveras i utredningsarbetet och de menar dessutom att det inte alltid skulle vara möjligt för dem att delta på grund av tidsbrist. Det finns således oklarheter i organisationen kring när samråd ska ske med elevhälsan i samband med utredning. Skolinspektionen vill därför framhålla att samråd med elevhälsan är huvudregeln vid utredning om elevers behov av särskilt stöd. Endast om det är uppenbart obehövligt får samråd uteslutas.

Flera lärare och rektorn beskriver att skolans styrka är möjligheten att ge särskilt stöd eftersom elevgrupperna ofta är små. Samtidigt finns det lärare som menar att särskilt stöd till viss del saknas och att det särskilda stödet ibland kan vara svårt att ge. Lärare efterlyser därför diskussioner om "upplägget" i undervisningen när det gäller det särskilda stödet. Lärare uttrycker också att vissa

elever som "kämpar för att få E" kanske behöver särskilt stöd. Specialpedagogen vet inte riktigt om alla elever som fått F eller IG på kurser borde ha haft åtgärdsprogram och därmed särskilt stöd. Lärare uppger i intervju att alla elever som bör ha åtgärdsprogram inte har det. Därmed finns det en risk för att elever inte ges det särskilda stöd de behöver. Rektorn uppger att det kanske kan förhålla sig på det viset, samtidigt framhåller rektorn att hon måste lita på lärarna när det gäller att åtgärdsprogram utarbetas för de elever som behöver detta.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval åtgärdsprogram och konstaterar att dessa varierar i kvalitet. I flera av dem är det oklart vilka insatser skolan egentligen ska bidra med för att eleverna ska ha framgång i skolarbetet och nå målen för utbildningen. Exempel på detta är att eleven "ska ges möjlighet att gå på lektioner där/.../kan få hjälp av lärare att läsa in det /.../ har kvar". I andra åtgärdsprogram erbjuds elever olika tider där de ska få undervisning, men det är oklart vilket särskilt stöd skolan ska ge på de aktuella tiderna. I intervjun med representanter för elevhälsan uttrycks att det är ett utvecklingsområde för skolan att inte bara ge mer tid i åtgärdsprogram utan "det är viktigt att det händer något". Vidare relaterar åtgärderna sällan till mål i läroplanen eller uppställda kunskapskrav. Skolinspektionen noterar även enstaka exempel på åtgärdsprogram där det från skolans sida är oklart vilka kurser eleven egentligen har klarat och vad som eventuellt återstår i kurser. Därför beskrivs det som en åtgärd att skolan ska ta reda på detta. Enligt Skolinspektionen tyder detta på brister i kommunikation mellan ansvariga lärare samt på bristande förberedelser från skolans sida då åtgärdsprogram väl ska utarbetas. Det innebär i förlängningen att skolans konkreta åtgärder för att eleven ska nå målen i praktiken fördröjs, vilket också framgår av uppföljningen av aktuellt åtgärdsprogram. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av går det inte heller att utläsa hur de ska följas upp, utan enbart när de ska följas upp. Skolinspektionen noterar i sammanhanget att enstaka åtgärdsprogram saknar överklagandehänvisning.

När de åtgärder skolan avser att vidta inte anges tydligt i åtgärdsprogrammen blir det svårt att följa upp och utvärdera åtgärderna. I intervjuer med lärare bekräftas bilden av att arbetet med uppföljning av de insatta åtgärderna behöver förbättras. Exempelvis framkommer uppfattningar som att vi "gör jättemånga utredningar men diskuterar inte om upplägget i klassrummet är fel". Lärare menar vidare att de saknar en "didaktisk dialog" med utgångspunkt i åtgärdsprogrammen. I exempel på uppföljningar av åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är det inte alltid klart att alla åtgärder följs upp. Av skolans arbetsgång för elevärenden framgår dock tydligt att uppföljningar ska göras.

Sammanfattningsvis visar utredningen att skolans arbete med särskilt stöd brister. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.
- Se till att nationella kursprov används som stöd för betygssättning.
- Säkerställ att betygskataloger förs i enlighet med Skolverkets föreskrifter.
- Se till att gymnasieintyg utfärdas efter introduktionsprogram.

Motivering

Stöd till lärare för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg

Av skollagen framgår att rektorn har ett utpekad ansvar för att betyg sätts i enlighet med de föreskrifter som gäller för betygssättning.

Enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s 667) är syftet med bestämmelsen att särskilt markera rektorns ansvar för en rättvis och likvärdig betygssättning. Det innebär att rektorn måste se till att lärarna är förtrogna med regelverket och att de ges stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Skolinspektionens samlade bild, utifrån samtal och intervjuer med rektorn och lärare, är att skolan saknar en organiserad samverkan kring bedömning och betygssättning. Bristen på samarbete beror till stor del på att många lärare saknar ämneskollegor på skolan att samråda med i bedömnings- och betygssättningsfrågor. Lärare beskriver i intervjuer att det förekommer ett visst samarbete när det gäller bedömning och betygssättning, det gäller främst sambedömning kring delar av de nationella proven. De uppger vidare att bedömningsarbetet inte är helt lätt utifrån "det nya i Gy 11", även om de haft en enskilda studiedag om dessa frågor. Rektorn bekräftar att lärarna har haft kompetensutveckling kring betyg och bedömning i samband med genomförandet av Gy 11 samt att det förekommit viss samrättning av nationella prov tillsammans

med lärare vid en av huvudmannens andra skolor. Rektorn uttrycker också att "en del lärare diskuterar" bedömningsfrågor lite mer, framförallt de som har ämneskollegor. Det finns dock inget organiserat arbete för att åstadkomma samsyn kring bedömningsfrågor och för att kvalitetssäkra betygssättningen.

Nationella kursprov som stöd vid betygssättning

Enligt gymnasieförordningen ska lärarna använda sig av nationella prov inför betygssättningen i vissa särskilt angivna kurser. Utöver de nationella prov som ska användas bör lärarna även i övrigt använda nationella prov för att bedömningsgrunderna ska bli så enhetliga som möjligt över landet.

Sundsvalls Praktiska Gymnasium använder nationella kursprov. Rektorn beskriver i den verksamhetsredogörelse, som gjorts i samband med tillsynen, att hon samtalar om provresultaten med ansvarig lärare och "diskuterar resultaten kontra betygen". Rektorn redovisar dock i dokument till Skolinspektionen att eleverna har haft en hög frånvaro vid genomförandet av proven. Det framgår även av de listor som skolan redovisat till SCB (Statistiska centralbyrån) och som Skolinspektionen tagit del av. Exempelvis är bortfallet av elever vid kursproven i matematik 1a och engelska 5 mellan 38 och 40 procent. Det innebär att proven endast i begränsad utsträckning går att använda som stöd vid betygssättning, vilket rektorn också är medveten om.

Betygskatalog

Enligt Skolverkets föreskrifter för betygskatalog ska betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i kursen sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå.

Enligt rektorn finns det betyg som är satta efter prövning. Skolinspektionen har tagit del av skolans betygskataloger. Det framgår dock inte alltid i dessa att betyg är satta efter prövning.

Gymnasieintyg

Enligt gymnasieförordningen ska rektorn utfärda gymnasieintyg för elever efter avslutad utbildning på ett introduktionsprogram. Av intyget ska det framgå vilken utbildning eleven har fått liksom samtliga betyg som eleven har fått.

Rektorn uppger i intervju att det finns elever som avslutat sin utbildning på introduktionsprogram och gått över till nationellt program. De berörda eleverna har enligt rektorn inte fått gymnasieintyg i samband med detta utan endast fått aktuella grundskolebetyg.

Sammanfattningsvis visar utredningen att lärarna inte får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg och att nationella kursprov, på

grund av hög frånvaro, endast i begränsad utsträckning utgör ett stöd vid betygssättning. Skolans betygskataloger motsvarar inte heller Skolverkets föreskrifter och gymnasieintyg utfärdas inte för elever som avslutat introduktionsprogram. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna

Författning

3 kap. 14 § skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar, 6-7, 12 och 15 §§ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar samt 2 kap. 9 § förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 1-13 §§ 1992 års gymnasieförordning samt 2 och 5 §§ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2007:42) om betygskatalog för gymnasieskolan

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning för att verksamheten som helhet ska inriktas mot de nationella målen.
- Rektorn ska se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och att resultaten omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Det är rektorns ansvar att se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål). Att rektorn har ett särskilt ansvar för skolans resultat och för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen betonas även i läroplanen.

Flera av de brister som identifierats i Sundsvalls Praktiska Gymnasium ingår i rektorns ansvarsområden. Exempel på detta är att undervisningen inte utgår från och omfattar examensmålen/programmålen, att lärare inte samverkar med andra lärare för att nå utbildningens mål och att eleverna inte ges ett aktivt inflytande över det egna lärandet. Lärare ger vid intervjuer en splittrad bild av i vilken utsträckning rektorn leder och driver skolans pedagogiska arbete. De ger få exempel på hur rektorn genom beslut, åtgärder eller andra initiativ arbetar för att säkerställa att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Lärare beskriver dock att rektorn tar upp skolövergripande frågor, exempelvis arbetet

med särskilt stöd, ekonomin, en drogfri skola och uppföljning av APL. Samtidigt finns det lärare som efterlyser ett mer tydligt och samlat grepp kring verksamheten så att elevernas utbildning präglas av en helhetssyn, där exempelvis en förbättrad samverkan mellan lärare i yrkesämnena och i gymnasiegemensamma ämnen/kärnämnen ses som central.

Trots att skolan uppvisat låga resultat i flera avseenden ger lärare få exempel på hur de under ledning av rektorn har varit involverade i ett systematiskt kvalitetsarbete med utgångspunkt i dessa resultat. Lärare beskriver att de har fått en någorlunda bra bild av resultaten, "att det gått sämre än förra året". Däremot är de inte särskilt involverade i gemensamma analyser som leder till konkreta förändringar i undervisningen. I dokumentstudier och intervjuer med lärare och rektorn framkommer exempel på utvecklingsarbete. Men det är många gånger oklart hur utvecklingsarbetet ska bedrivas och hur det ska utvärderas så att rektorn tillsammans med lärarna kan ta reda på om arbetet haft någon effekt. Av verksamhetsredogörelsen framgår att skolans kursutvärderingar är en viktig del i skolans kvalitetsarbete. Rektorn beskriver i intervjun att dessa används som underlag i samtal med lärarna. Det finns dock lärare som i intervju uppger att de lämnar sina kursutvärderingar till rektorn utan att få någon återkoppling på dem. Skolinspektionen har tagit del av exempel på sådana utvärderingar och noterar att det bland annat framgår att anmärkningsvärt många elever fått icke godkända betyg på flera kurser, samtidigt som lärarnas skriftliga analyser av resultaten är knapphändiga eller saknas helt i utvärderingarna. Rektorn uttrycker i intervjun att tanken har varit att dessa resultat skulle ha diskuterats men det har inte blivit av. Det finns således ingen systematik i att mer generellt analysera skolans resultat och använda dem genom att självkritiskt reflektera över undervisningen och ompröva den för att åstadkomma förbättrade kunskapsresultat. Skolinspektionen får sammanfattningsvis snarare exempel på utvecklingsarbete som påbörjas och tenderar att avstanna än på sådant arbete som präglas av kontinuitet och som hålls samman på ett systematiskt vis.

Bristen på systematisk analys och åtgärder för att utveckla utbildningen märks även i skolans kvalitetsrapport för läsåret 2011/12. Där står som exempel på åtgärd för förbättring av kunskapsresultaten att "arbetet med särskilt stöd och framförallt arbetet med att agera i tid kommer vi fortsätta". Andra exempel på åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen handlar om att på olika sätt öka undervisningstiden. Det är dock oklart vad åtgärderna faktiskt innebär, exempelvis vad som ska ske under den utökade tiden. Vidare speglar rapporten att kvalitetsarbetet inte är en gemensam angelägenhet för alla som arbetar i skolan. Det märks exempelvis genom att den till stor del präglas av rektorns analyser och slutsatser än av personalens gemensamma utvecklingsarbete för att förbättra skolans resultat.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i rektorns arbete med att ge lärarna kontinuerlig pedagogisk ledning samt i skolans systematiska kvalitetsarbete. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 9 §, 4 kap. 4-7 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med Lpf 94 2.6 Rektors ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Se till att tillgången till elevhälsans kompetenser organiseras så att elevhälsan ges förutsättningar att uppfylla funktionen att dels vara förebyggande och hälsofrämjande, dels stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Motivering

Enligt skollagen ska det finnas en elevhälsa för eleverna. För de medicinska, psykologiska och psykosociala insatserna ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator. Vidare ska det finnas personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bl.a. elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Sundsvalls Praktiska Gymnasium har, formellt sett, tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan. Vad gäller skolsköterska, kurator och specialpedagog är de anställda på skolan och ingår, tillsammans med rektor och biträdande rektor, i skolans elevhälsoteam. Representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att elevhälsoteamet har planerat för gemensamma möten varannan vecka men att mötena i praktiken inte blir av så ofta eftersom andra frågor kommer emellan. Utöver dessa möten deltar skolsköterskan och kuratorn främst i möten som rör enskilda elever. Enligt skolsköterskan räcker hennes tid främst till akuta ärenden och hälsosamtal och därmed inte för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Skolan har, enligt rektorn, tillgång till skolläkare genom

huvudmannens försorg och skolpsykolog kan anlitas vid behov. Att skolpsykolog anlitas är dock ovanligt enligt rektorn som uppger att sådan kompetens inte anlitas någon gång under innevarande läsår. Representanter för elevhälsan menar att det vore bra att ha ett samarbete med en skolpsykolog.

Mot bakgrund av den stora andelen elever som inte når lägst godkänt betyg i alla kurser och att många elever bedömts vara i behov av särskilt stöd uppfylls elevhälsans funktion, att vara förebyggande och hälsofrämjande samt att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål, endast delvis vid skolan. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Praktiska Sverige AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet med utbildningens omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att övervägande delen/minst 1 250 poäng av lärlingsutbildningen sker som arbetsplatsförlagd utbildning.
- Se till att innehållet i utbildningskontrakten motsvarar författningarnas krav.
- Rektorn måste besluta om förläggningen av kurser till arbetsplatser och om hur fördelningen av denna förläggning ska göras över läsåren.
- Se till att det, för varje elev, upprättas en individuell studieplan som motsvarar författningarnas krav.
- Se till att det för varje introduktionsprogram finns en plan för utbildningen som visar utbildningens innehåll.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Omfattning av arbetsplatsförlagd utbildning i lärlingsutbildningen

Enligt skollagen ska gymnasial lärlingsutbildning till övervägande del ske som arbetsplatsförlagt lärande. För de elever som läser sin gymnasiala lärlingsutbildning inom den tidigare försöksverksamheten ska den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen omfatta minst 1250 poäng.

Intervjuer och samtal med elever, lärare, rektorn och den biträdande rektorn visar att alla elever inte har tillgång till arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning de har rätt till. Det gäller främst elever på industriprogrammet, el- och energiprogrammet/elprogrammet samt fordonsprogrammet men även enstaka elever på andra program. Skolinspektionen har tagit del av en sammanställning över samtliga elevers arbetsplatser när det gäller gymnasial lärlingsutbildning och försöksverksamhet med lärlingsutbildning för höstterminen 2012. Där går att utläsa att det finns elever som inte haft tillgång till någon arbetsplats den aktuella terminen. Biträdande rektorn bekräftar att eleverna inte hade någon arbetsplats då och att det finns elever som inte kommer få minst hälften/minst 1250 poäng av sin utbildning arbetsplatsförlagd. Enligt rektorn har skolan blivit mer restriktiv i att anordna lärlingsutbildning på grund av svårigheter att erbjuda arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning eleverna har rätt till.

Beslut om förläggning av kurser och utbildningskontrakt

Rektorn ska, enligt gymnasieförordningen, besluta om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Enligt skollagen och förordningen om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning ska ett utbildningskontrakt upprättas för varje elev och arbetsplats avseende den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen. I utbildningskontraktet ska det bland annat anges vilka delar av utbildningen som ska genomföras på arbetsplatsen och omfattningen av dessa delar.

Av intervju med rektorn och dokumentstudier framgår att rektorn vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium inte har fattat beslut om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och därmed inte heller om hur kurserna ska fördelas på läsåren.

Vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium upprättas utbildningskontrakt för alla berörda elever, enligt rektorn. Skolinspektionen har tagit del av kontrakt där det i bilagor anges vilka kursmoment som ska förläggas till aktuella arbetsplatser och till skolan samt omfattningen av dessa delar. Lärare uppger dock i intervju att detta är nytt och att det finns för många elever, men att samtliga utbildningskontrakt inte har sådan information. Det bekräftas även av biträdande rektorn.

Individuell studieplan

Enligt skollagen ska det för varje elev finnas en individuell studieplan. Av gymnasieförordningen framgår att studieplanen ska innehålla uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser eleven har gjort. Av studieplanen ska det också framgå om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program. Om eleven följer ett utökat program skall det framgå vilka kurser

som ingår i elevens fullständiga program och vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella studieplaner och konstaterar att det finns brister i planerna för elever som läser introduktionsprogram. Det framgår inte i berörda elevers planer vilka grundskoleämnen de läser.

Plan för utbildningen på introduktionsprogram

Skollagen anger att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. En elev som har påbörjat ett introduktionsprogram har rätt att fullfölja utbildningen hos huvudmannen enligt den plan som gällde när utbildningen inleddes. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 805) anges att planen ska ange utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Vid Sundsvalls Praktiska Gymnasium finns det 13 elever som går ett introduktionsprogram. Skolans planer för dessa elever är dock generella mallar där huvudmannen redovisat lagstöd och vad som ska stå under olika rubriker. Planerna/mallarna ger därför ingen tydlig information om utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll.

Tillgång till skolbibliotek

Enligt skollagen ska elever i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop.2009/10:165 s 284) en gemensam ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Rektorn uppger i verksamhetsredogörelsen att det finns en "yta avsatt" till skolbibliotek som är utrustat med "en del litteratur och faktaböcker både på engelska och svenska" samt att det finns en person som "sköter det". I intervjun beskriver rektorn att skolbiblioteket är under uppbyggnad och att det ännu inte fungerar som ett bibliotek. Skolinspektionen noterar vid besök i lokalen att det finns fyra hyllor med böcker som inte är ordnade i ett register. I intervjuer och samtal med elever framkommer att rummet inte används som ett bibliotek i undervisningen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att alla elever i lärlingsutbildning inte ges möjlighet att genomföra arbetsplatsförlagd utbildning i den omfattning de har rätt till. Rektor har inte fattat beslut om förläggning av kurser till arbetsplatser. Vidare upprättas inte utbildningskontrakt i enlighet med författningar-

nas krav. Planen för utbildningen på introduktionsprogram anger inte utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. Eleverna saknar även tillgång till skolbibliotek. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 36 §, 16 kap. 11-11 a §§, 17 kap. 7 § skollagen, 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen/9 kap. 8 § 1985 års skollag jämfört med 5 kap. 15 § 1992 års gymnasieförordning samt 9 och 12 § förordningen (2007:1349) om försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjurist Ingrid Brännare och utredare Eva Jönsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Åsa Rehnberg
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn hos alla huvudmän för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För fristående huvudmän granskas dessutom huvudmannaskap och godkännande.

För fristående skolor genomförs en tillsyn som är sammanhållen. Detta innebär att fristående skolor inom samma utbildningsföretag, oavsett geografisk hemvist, besöks under en viss period. Denna tillsyn rör enbart utbildningsföretag med två eller fler skolor.

Tillsynsplanen för dessa utbildningsföretag finns publicerade på Skolinspektionens hemsida.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag, i valda delar, för åk 3 är utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

När hänvisning görs till 9 kap. 8 § 1985 års skollag är det bestämmelsens lydelse före den 1 mars 2010 som avses. I de fall hänvisningar görs till 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet avses dess lydelse före den 1 februari 2011, om inte annat särskilt anges. I ärendet tillämpas gymnasieförordning (1992:394), om inte annat särskilt anges.

Av beslut om förklaring om rätt till bidrag till skolan framgår att skolan ska följa 1994 års läroplan för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Det innebär att bindande föreskrifter i läroplanen kan läggas till grund för Skolinspektionens beslut.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Varje huvudman får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan utan i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas.

Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering till företrädare för huvudmannen. Dessa ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits på skolan inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).